

Helop

Časopis HPK "Sv. Mihovil"
Listopad 2004
Broj 1

RIJEČ UREDNIKA

Helop!

Jučer sam baš na vrhu naše najviše planine upoznala jednog urednika i zaboravila mu spomenuti da smo sad kolege pa se nadam, Alane, da će i tebi jedan primjerak našeg prvorođenog doći u ruke. Ideja je pala, dugo smo se pripremali i stavili napokon sve crno na bijelo. Ispričat ćemo vam gdje je Mihovil rođen, kuda je sve putovao i kakve je ljude upoznavao. Pohodit ćemo s njim naša predivna brda i planine, otići sve do najviših svjetskih vrhova, a onda i otkriti tajne našeg podzemlja.

Malo je bilo mjesta za sve ono što smo vam htjeli pokazati i podijeliti s vama, ali sve to vidjet ćete, nadamo se, u našim sljedećim izdanjima.

Hvala svima koji su podržali ideju, marljivo pisali, fotografirali, skupljali priloge, a posebno hvala mom strpljivom tehničkom uredniku i njegovim divnim glazbenim stvaraocima koji su uljepšavali vrijeme izrade ovog lista.

Sve vas volimo!

Nataša

VRIJEME JE ZA REKLAME

ČASOPIS HRVATSKOG PLANINARSKOG KLUBA "SV. MIHOVIL" ŠIBENIK
BROJ 1, LISTOPAD 2004

IZDAVAČ: HPK "SV. MIHOVIL"

Josipa Bana Jelačića 28
22 000 Šibenik

TELEFON 098/ 1677859

E-MAIL UREDNISTVA:

natasasmolic@net.hr

UREDNIŠTVO:

urednica - Nataša Smolić

TEL: 022/350 573

tehnički urednik - Josip Aras

e-mail: josip.aras@si.htnet.hr

TISAK : tiskara "Malenica" Šibenik

Sadržaj

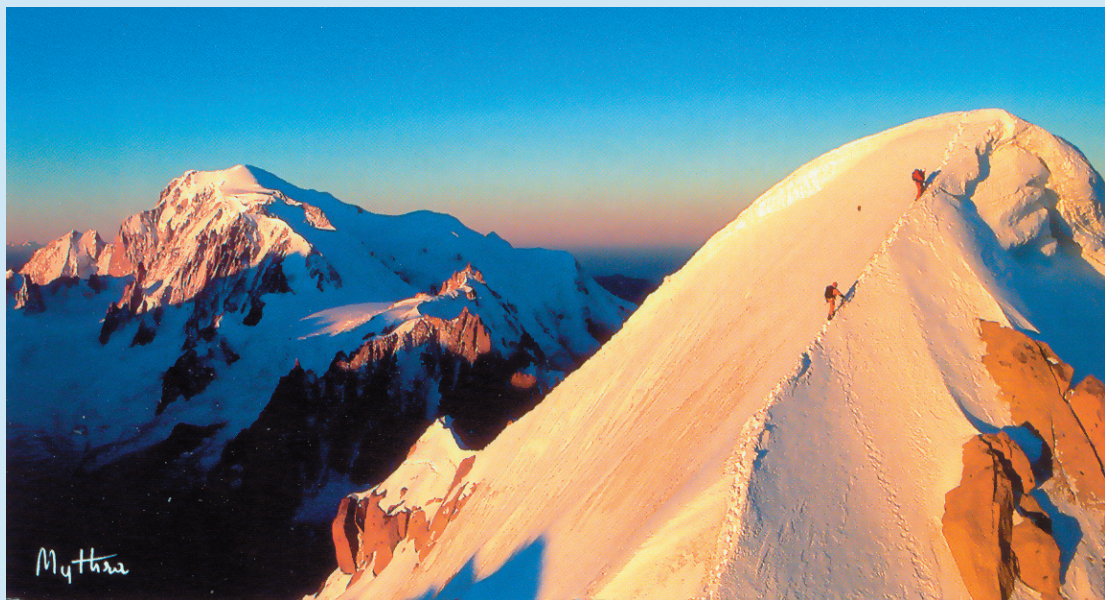
RIJEČ UREDNIKA	1
POVIJEST HPK "SV. MIHOVIL" I NAJVEĆE EKSPEDICIJE	3
Vlasta Čaleta-Jurić	
NOVO SKLONIŠTE NA TRTRU	7
Mate Protega	
SVETI MIHOVIL NA VELEBITU	9
Nataša Smolić	
KROZ GORSKI KOTAR	12
Marijana Škugor Maja	
OD DRNIŠA RIJEKOM ČIKOLOM	15
Nataša Smolić	
KANJONOM MALE PAKLENICE	18
Neven Magazin	
BIJELE VODE	21
MARATONSKI ZAPISI S MOSORA	25
Nataša Smolić	
SVILAJA	28
Mladen Vranjić Peggy	
SNJEGULJICA I SEDAM PATULJAKA U UTROBI PLANINE	32
Joso Gracin	
VIJESTI	40
SJEĆANJE NA ZLATIBORA	41
Vlasta Čaleta – Jurić	
MUČIĆI	42

POVIJEST HPK "SV. MIHOVIL" I NAJVEĆE EKSPEDICIJE

Vlasta Čaleta-Jurić

Hrvatski planinarski klub Sveti Mihovil osnovala je krajem 1995. grupa planinara dugogodišnjeg iskustva. Već zasićeni istim aktivnostima u tadašnjem planinarskom društvu te s velikom željom i voljom, pokušali su provesti nove ideje i aktivnosti na našem području. Iako se to tada shvatilo kao buntovništvo, uz veliku upornost prvog predsjednika novog društva Zlatibora Prgina, došlo je do osnivanja HPK "Sv. Mihovil". Nakon sedamdeset godina isprekidanog trajanja šibenskog planinarstva počelo se tada sa zahtjevnim usponima po inozemnim planinama i time se postavio temelj za razvoj šibenskog visokogorskog planinarenja, alpinizma, paraglidinga i speleologije. Naši planinari poznati su po visokogorskom planinarenju po zahtjevnim europskim i svjetskim vrhovima. Ekspedicija Kluba na Aconcaquu (6950m), ostat će također zabilježena, ali, na žalost, i po tragičnom doga-

đaju, smrti prvog predsjednika Kluba, Zlatibora Prgina. U nizu raznih aktivnosti Kluba posebno je potrebno istaknuti ekspediciju Kilimanjaro – Afrika 1997.g. Nakon višemjesečnih priprema pet članova Kluba otišlo je u Afriku, gdje se ostvario dugo sanjani san o penjanju na prvi zahtjevni vrh. Put je krenuo preko Amsterdama do Dar es Salama u Tanzaniji pa do samog Uhuru Peaka (5895m). Iako se Afriku već desetljećima naziva Crnim kontinentom, ona ustvari blista živahnim svjetlošću. Ono što su članovi ekspedicije vidjeli samo je njen vanjski dio, posebno boje, egzotičnost i slike radoznalih putnika. Kilimanjaro na svahiliju, modernom jeziku Istočne obale Afrike, znači "sjajna planina", najviša je u Africi, diže se samo tri stupnja daleko od Ekvatora i cijela je pokrivena snijegom. U ovom sparnom i vrućem dijelu svijeta vrh je cijele godine pokriven

▲ Mont Blanc, najviši vrh Europe

ledom pa je tako primamljiv mnogim planinarima i pustolovima cijelog svijeta. Planina se usamljeno podiže iz ravnice pa ostavlja dojam neoborive moći i veličine. Padine su šumovite i vrlo važne za tamošnje stanovništvo, a planina je poznata i kao najkorisnija, a u isto vrijeme, i najromantičnija na svijetu. Korisna je jer prikuplja crvene oblake iz monsuna s Indijskog oceana i stvara kišu. Romantična je zbog mnogih pojava u njenom okruženju, pogotovo zbog oblaka koji se znaju razići baš prije zalaska sunca da pokažu crvenu, bjelkastu ili tamnosmeđu kupolu. Mnogi Afrikanci, čak i oni europeizirani, zamišljaju Kilimanjaro kao Božje prijestolje. Planinari obično kažu da je planina "dopustila da je pohode i osjete njenu ljepotu", jer doživjeti ljepote

▲ Uhuru Peak, 5895m, najviši vrh Afrike

planine od podnožja do vrha oplemenjuje i ostaje u sjećanju čitav život. Doživjeti Afriku kroz kupanje u Indijskom oceanu i sunčanja na bjelini neditutog pijeska, podno divljih planina, u šetnji i upoznavanju plemena Masai, kroz safari u najljepšem rezervatu prirode, oslušivanje afričkih taktova, kojima se svatko uzbuđeno predaje dok odzvanjaju u njemu, i vratiti se ispunjen raznolikošću boja, znači doživjeti zemlju o čijoj je ljepoti potrebno svjedočiti i čuvati je. Dvije

godine nakon uspona na Kilimanjaro, Klub je, nakon dugih priprema i odabira članova, organizirao ekspediciju na najviši vrh Južne Amerike, Aconcaquu, visine 6959m. Nakon uobičajenih priprema za ovakve pothvate šest članova našeg kluba te dva člana planinarskog društva iz Zadra krenuli su 12. siječnja 1999.

▲ Podno Kilimanjara

na ekspediciju. Povratak se planirao oko 28. veljače 1999. Bez obzira na dugogodišnje planinarsko iskustvo, nitko nije mogao točno znati što ih čeka u Andama. Lagano otrežnjenje je stiglo kad su prvi put u punoj veličini ugledali planinu iz podnožja, tamo gdje se obično postavlja logor. Preispitali su se penjući se i

promatrajući čudljive promjene vremena, pogotovo bjeličaste oblake koji su se oko snježne glave izmjenjivali s visinskim vjetrovima. Nakon postavljanja logora na visini od oko 4200 m, uz popratne simptome visinske bolesti, neki su članovi odustali, odgovorno procijenivši uvjete i svoje mogućnosti. U sljedećem logoru na 5350 m, "Nido de

Gnijezdo), bilo je potrebno ocijeniti mogućnosti daljnjeg uspona. Tu počinje priča o pravoj čudi koju planina može pokazati kad jednostavno ne želi sve "prigriliti". Danima su se izmjenjivale neprestane snježne vijavice, velike količine snijega i guste magle, što je grupu, naravno, dodatno iscrpljivalo. Bilo je potrebno izdrža-

▲ Uspon na Nido, Aconcaqua

ti sve te napore, a nakon nekoliko dana se činilo da bi se vrijeme moglo stabilizirati dovoljno dugo za uspon. Nekoliko članova se ipak moralo vratiti zbog smrznutih nogu (uglavnom zbog neadekvatne obuće) i visinske bolesti. Dvojica su nastavila uspon, Zlatibor i zadarski planinar Siniša, iako su se vremenski uvjeti pogoršavali. Odvojili su se i tako nastavili prema vrhu. Taj

dio tragične priče koja je potom uslijedila nitko neće moći točno ispričati, pa ni mi. Siniša je uspio doći do vrha i uz velike napore pri silasku sreo Zlatibora te mu preporučio da odustane zbog dodatnog pogoršanja vremena koje se spremalo. No u takvim prijelomnim

trenucima koje nam život "servira", a sudbina određuje, odluke su samo, i jedino, naše. Zlatibor je nastavio i nije nam se vratio isti. Vratili smo ga kući utihnulog, no ostavio nam je zadatak da slijedeći njegovu upornost, rad i želje, čuvamo i dalje unapređujemo Klub.

▲ 4350 m, Placa de Mulas, Aconcaqua

NOVO SKLONIŠTE NA TRTRU

Mate Protega

Bio jednom jedan bronzin, a oko njega vesela klapa... Mogli bismo i tako početi priču o dragoj nam kućici, planinarskom skloništu "Zlatko Prgin" na Trtru (462 m) iznad Šibenika. Popeli su se, naime, jednog dana Mate i njegova klapa iz Protega na Trtar i našli malu ravninu u zavjetrini ispod samoga vrha Orlovače pa napravili temelje. Daščicu po daščicu nosili su iz dana u dan i podigli prvu kućicu, ugradili kamin u stijeni, podigli ogradu za "teracu" jer uz takav pogled, ljudi moji, terace mora biti. Sve šibenske otoke držiš kao perle na dlanu i ne možeš im se nikad dovoljno nadiviti. Ubrzo nakon prve, a zahvaljujući donaciji Hrvatskog telekoma, koju je HPS proslje-

dio HPK "Sv. Mihovil", počela je naša klapa podizati i drugu kućicu, samo desetak metara ispod. Sve se više ljudi pridruživalo radovima, jer, u dobrom društvu, uz pjesmu i smijeh, sve je neizrecivo lakše. Kućica je brzo sagrađena i

▲ Počeci rada na planinarskom skloništu na Trtru

▲ Radovi na temeljima spavaonice

uređena, donijeli smo sa sobom i krevete, stol, ma i tepihe, i sad je sve tip-top. Ta kućica je sad naše planinarsko sklonište i nosi ime pok. Zlatka Prgina, nekadašnjeg člana HPK "Sv. Mihovil". Mislim da bi se i on ponosio njime.

Otvorili smo ga 1. veljače 2003., jedne sunčane subote kad se tu skupilo puno ljudi, od kojih nitko nije dobio izričitu pozivnicu, ali svi oni koji su željeli i trebali doći, bili su s nama. Dođite nam i vi! Krenite iz Protega ili

Rupića, dobro pratite markacije i putokaze, popnite se do skloništa i guštajte s nama. Sjest ćemo na teracu, popiti žmul vina ili toplog čaja i skupljati perle na dlanu.

Doviđenja,
planinari,
čekamo vas na
Trtru!

▲ Planinarsko sklonište "Zlatko Prgin", Trtar

SVETI MIHOVIL NA VELEBITU

Nataša Smolić

Priča je ovo o zimi na Velebitu....

Kad samo pomislim da smo umalo odustali... Bio je to onaj vikend u siječnju kad je zima napokon izoštrila pandže i sve okovala snijegom i ledom. Imali smo dobar "feeling", a i iznimno povjerenje jednih u druge pa smo se ipak odvažili i ukrkali u naš dobri stari kombi. Veliki Alan više ne dolazi u obzir, ceste su neprohodne pa ćemo do Velike Paklenice, a onda što bude. Prelijepa Paklenica još jednom čini svoje i samo to što smo stigli dotle, dovoljno je. Nakon nekog vremena ni zimu više ne osjećamo, a i oni "nesretni" ruksaci od po tko zna koliko kila dobro nas zagrijavaju. I u plani-

narskom domu dobiva "Sv. Mihovil" blagoslov, na Ivinim Vodicama je malo i toplo sklonište pa ćemo do tamo. Kako hodamo, sve je još u toplim tonovima i na tren se pitamo pa gdje je ta zima o kojoj smo se toliko naslušali. Joso je u kratkim rukavima već odavno, mi ostali u laganim majicama, samo naš Morrison ne odustaje i drži se svoje tople jakne, a znoj ga oblijeva... Počinje se lagano bijeliti i sve je u neopisivom skladu te i ne primjećuješ da je išta drukčije, a opet svako malo učini ti se od te silne ljepote kao da i nije stvarna. Staneš, osluhneš i shva-

▲ Uspon do Ivinih Vodica

foto: Joso Gracin

tiš da si car i da je i tvoje to neizmjereno blago. Noga pred nogu, korak po korak, a misli miljama daleko. "Misli na nešto lipo!", viče Mate i drži nas sve na oku. Par nas se uspuhalo, ali dobro je, eto nam i kućice. Doma smo, ljudi! Tek sad osjećam kako je težak bio taj ruksak, ma kako li su moja leđa uopće izdržala?! Hvala Bogu, bar mi planinari možemo pojest'. Olakšat će prtljaga, nema straha. Vatica je zatinjala, a zima je opet negdje daleko od nas. U vreći do vreće smo na potkrovlju polijevali k'o krumpiri, priče za

ja, lako je, eto vas u par koraka...", ali bura nadjačava glas i u trenu ga više ne čujemo. Probali smo otići do samog vrha Vlaškog grada, koji nam se u usporedbi sa Sv.Brdom činio jako blizu, a i bilo je još manje od 100 m, no nismo svi uspjeli. Ja sam se u jednom trenu našla na skliskoj stijeni i nigdje više nisam mogla, samo sam osjećala strašan led u prstima, a bura nije dala i gotovo. Nisam joj više htjela prkositi i rekla sam: "Vrati se, dala si sve od sebe. Sjeti se da treba i poslušati!". Tada sam još više zavoljela te ljude, jer, naravno, nisam se vratila sama. I sad kad pomislim da je nedostajalo samo 30-ak m, nije mi žao, sve je opet bilo baš kako treba.

foto: Joso Gracin

▲ Uspon na Vlaški Grad, 1383m

laku noć se smišljaju, a umor donosi slatki san na oči. Opet će nam jutro odrediti cilj. Dvojica naših Papršnjaka priželjkuju Sveto brdo, ali bura s jutrom pojačava i dobro se čuje odozgo. Vlaški Grad (1380 m) nam je bliži pa ćemo ipak do njega. Juki je prvi put u dubokom snijegu i stvarno gušta, bura se čuti, ali još uvijek visoko u krošnjama. I u Vlaškom je skloništu počela priča o Svetom brdu, ali sad smo na otvorenom i bura već dere, a kako li je tek gore... No opet, odmah iznad skloništa stoji vrh i kao da te zove, "Ma tu sam

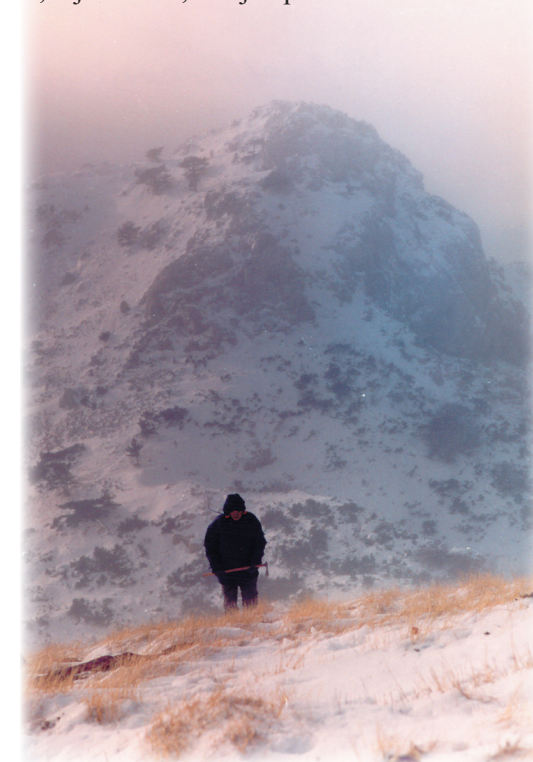

foto: Stjepan Škrilin

Prva trojica su stigla do vrha i ugrabila pečat. Papršnjaci su napravili i par snimaka; kako, ni sami to ne znaju. Stipe kaže da ga je bura odnijela te da je odskakutao do vrha, a Vice još osjeća mraz u prstima. Ni spust nije bio lagan i bez one sjekirice i do-

brih nam štapa, puno bi teže bilo. Ovo je zaista bio doživljaj i jedan od najstvarnijih susreta s burom. Nakon što je prošao onaj tihi, ali jaki strah, jedino što sam mogla jest diviti joj se, jer ona je ipak ta koja drži sve uzde čvrsto u rukama. Dobro nam je došla ova porcija adrenalina pa smo laganim koracima otišli natrag prema Ivinim Vodicama, sada u još većem broju. Nas dvije cure pratile smo ih u stopu. Iako se nama taj gotovo cijeli dan činio kao jedan trenutak i jedno mjesto, kojega smo savršeno doživjeli, Pegiju je vrijeme teklo malo sporije. On je, naime, ostao u skloništu i svo drvo uglancao, odjeću posušio, a fažol...uh, što je mirisao! I opet čudo, nas je više, a kućica umjesto da je tješnja, sve je veća. Sve je tako jednostavno i dobro, radost pršti iz nas. Osjećaš se najbogatijim stvorenjem na svijetu, a tako malo ti treba. A tek kad je sunce granulo s jutrom, otopilo je i onu zadnju mrvicu leda što nam je osta-

la negdje duboko u kostima. Neven nas je odveo predivnim stazama preko Velikih Močila do Jurlina i stvarno smo imali što i vidjeti. Taj moćni Velebit nas je neprestano darivao. Iste su samo tvoje cipele, odjeća, par štapova i lagani ruksak, a sve oko se mijenja. S vrhova i snijega u zelenu šumu, pa na goli kamen, pa na livadu, a onda preko nabujalog potoka...Pa kako to onda ne bi netko volio! Kako odmičemo cestom, ne skidamo pogleda s onih bijelih vrhova, a osmijeh nam od uha do uha. Čuješ tek pokoju riječ, svi proživljavamo Velebit ponovno u sebi i sretni smo! Baš kako naš Doktor kaže, ma nema tih riječi ni slika koje potpuno mogu opisati taj osjećaj, možda samo približiti. I tako vidimo mi i danas onaj križ na Sv. Brdu i mirni smo jer znamo da će blagoslov doći, a onda ćemo opet put pod noge, ruksak na leđa i kamo nas planine pozovu!

▲ Od Ivinih Vodica prema Velikoj Paklenici

foto: Sijepan Škrilin

KROZ GORSKI KOTAR

Marijana Škugor Maja

Jednog četvrtka, krajem petog mjeseca, dok je grad spavao najtvrdim snom, vesela družina kreće na još jedno putovanje. Jedva vidljivi od gomile opreme, u kombi kojem jedino Mate "zavaj" zna, ulaze sedmero članova Sv. Mihočila: Peggy, Sena, Juki, Nata, B & B (Bore i Božo) i Maja. Po preostalog člana Pilu, tj. Felipea, odlazimo u Miljevce. Prolazimo kroz Roški slap gdje se već čuje prvi: "vaaaaauuu, a lipo li je...". E, sad smo svi na okupu pa možemo dalje prema Gračacu...Gospić...onda Baške Oštarije prema Ravnom Dabru. Nakon pređenih 250 km (više-manje, više više nego manje) sidro bacamo ispred Kugine kuće (srednjevelebitsko planinarsko sklonište na

1180m n.v.). S obzirom da smo sunce zatekli još uvijek visoko na nebu odlazimo rastegnuti noge do Šatorine, najvećeg vrha Srednjeg Velebita (1624m). Pile, Bore i Sena ostaju pored "wigwama" u pripremi večere. Foto sesion na vrhu se ne propušta, jer ćemo sve ovo još jednom proživjeti gledajući slike. Osjećam toliko ljepote oko sebe koju ne mogu opisati riječima. Prepuštam se mislima i zahvaljujem Broju Jedan na svemu... Vraćamo se u bazu gdje nas čekaju vatrice i večera. Priča se rastegla do duboko u noć. Toplo je oko srca, što od vesele ekipe, što od vatre, a ni vina ne fali. Sljedeće jutro Mate lupajući sjekirom i urlajući iz petnih žila budi vesele istraživače.

▲ Šatorina, 1624 m, najviši vrh Srednjeg Velebita

foto: Božidar Branica

▲ Samarske stijene, 1302m

“Ajmo, ajmo bliže je 8 nego 7”. Srića njegova, pa smo mi veoma miroljubiv puk i nije ga nitko zatukao. Pa ni sunce još nije obrisalo krmelje s očiju. Nakon blic marende nastavljamo putovanje... triput desno bilim putem do asfalta, a onda Dokozinim planom pored Jovanovića padeža prema Štirovači. Pa aj se ti sad

▲ Bijele Stijene, 1335m

snadi!?! Dokozin plan je visoravan, padež je lokalni naziv za proplanak, a Štirovača s izvorom pitke vode je od 1922. NP. Nema riječi koje mogu opisati ovu ljepotu. Kako li je tek onda naći se “face to face” sa Starim kad mi od ove divote srce kao da će puknuti. I opet puknem zahvalu kako srce ne bi puklo i raširim se prostorom.... U ovakvim trenucima znam.... Sljedeća stanica je Kuterevo gdje se u utočištu nalaze dva mića, mića medića. Sipaju se baze šakom i kapom. Pile kaže da dim uvijek ide za budalom. Naravno, kad se budala neće makne, a i kako će kad je maknut od rođenja. Dobro ćemo zapamtiti znak Z kojeg vidamo često i prečesto. Trebat će otpetljivati crijeva nakon ovog ludila od zavoja kojima prolazimo. Preskočit ću Vražji tj. Vražji prolaz i prebacit se u dom na Javorovoj kosi jer mi je ovdje rupa u pamćenju. Sjećam se samo da nam je bilo lipo i da smo svako malo vikali aaaauuuuu.. Dakle, petak je.... kombi ostavljamo na nižoj nadmorskoj visini i natovareni poput šerpi ili mazgi krećemo prema domu Javorova kosa (1000m n.v.). Nakon 15 min hoda u sumrak smo na

▲ Samarske stijene

određištu. Ispred doma susrećemo Kamene. Poput pravih Spartanaca prvo raspremamo stvari, podižemo šatore a onda fešta kod Blažice. Ovdje je teško ići u detalje jer je bilo dosta magle. Rekoše nam Kameni kako im nije bilo lako zaspati od vučjeg zavijanja??? Baš je gušt poslati mozak da pase i onda lutati stazama besvjesti... Naravno, samo ponekad... I prve zrake sunca ostale su u čudu kad je Mate u zoru počeo buditi svoju veselu družinu. Kao da sinoć ništa bilo nije (a, šta je i bilo?!), kupimo prnje i krećemo dalje. Baza je Mličikov lug. Do Luga prolazimo pored Matića poljane gdje su kameni spomenici smrznutim partizanima. Nije moja stara ni luda kad kaže da ponesem koji rukav više.. Morat ću skratiti ovaj putopis jer me sunce vuče van. Iz baznog smo logora otišli prvo na Bijele, a onda na Samarske stijene. Poželjela sam bar na trenutak biti sokol i diviti se svemu ovome iz ptičje perspektive. Prije povratka u selo odlazimo do Ratkova skloništa koje je napravljeno u

udubljenju u stijeni. Stvarno ludo izgleda, kao iz filmova Indiane Jones. Hobotnica na salatu, koja nas je dočekala u “pueblu” zaista je vrijedna spomena. Nedjeljno jutro je provedeno u više varijanti: Sena se zaletio do Samarskih stijena, te se putem vinuo do ekstaze jer je doživio bliski susret s “mededima” (mamom i bebom); Nata, Juki, Mate, Peggy i Božo skoknuše do Bjelolasice a ostatak družine ostade u bazi. Trebalo je “dići selo u zrak” i pripremiti objed za skitnice. Nakon objeda put pod noge. Namjeravali smo posjetiti Cerovačke pećine, ali bile su zatvorene zbog neplaćanja struje. Kupanjac u Sv. Magdaleni. Hladno je zbog vrulja. Jedan po jedan, članovi vesele družine napuštaju kombi. Isto kao i na početku priče samo obrnutim redoslijedom. Evo nas opet u civilizaciji... punih baterija, spremni za suočavanje sa svakidašnjim jadikovkama...

P.S. Ovo je skraćena verzija priče

OD DRNIŠA RIJEKOM ČIKOLOM

Nataša Smolić

Običaj je bio da se koritom Čikole ide u srpnju ili kolovozu kad je ono gotovo potpuno suho, ali eto s majčicom Prirodom se u posljednje vrijeme nešto čudno zbiva i nema nam kiše, presušilo je korito i dosta prije. Već krajem svibnja upuštamo se u malu avanturu i krećemo od sela Knezi, sve od Francuskog mosta pa do podno Tople pećine koritom Čikole. Mate nam je pričao kako bi to sve trebalo otprilike izgledati, ali što je rijeka stvorila i promijenila u međuvremenu, nismo mogli znati. Prvi je dio puta lagan i potpuno suh, tek s ponekom lokvom, pa sve to prolazimo bez imalo teškoća. Boja i oblik kamenog dna se stalno mijenja, a i flora i fauna su jako zanimljivi, leptiri neobičnih boja, žabe od najsitnijih do prilično

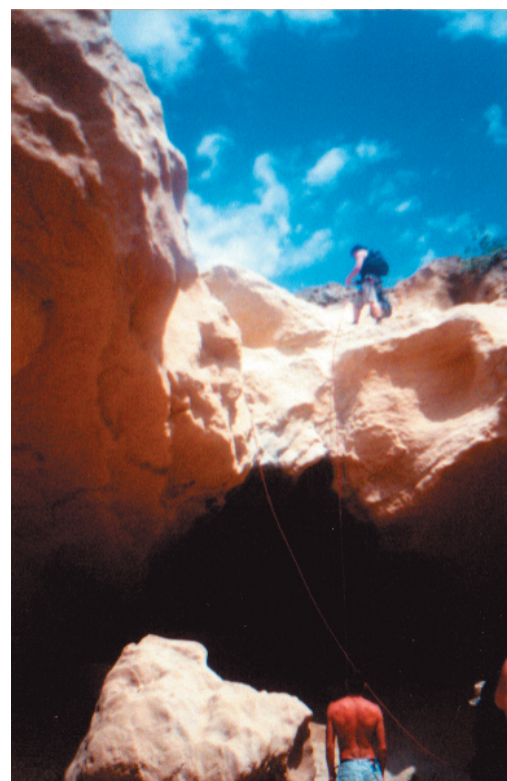
velikih, čak i šišmiša ugledasmo. Prva prepreka je vodena pa odmah napuhujemo čamac i prebacujemo opremu. Plan je da u paru usuhu prijedemo vodu, ali vidjevši koliko bi sve to trajalo, ne oklijevamo i gotovo svi se bacamo u nju, a onda bosonogi nastavljamo s kamena na kamen. Sve nam se više sviđa naš mali poduhvat i jedva čekamo novu prepreku. Sljedeća je bila vertikalna od nekih 15-ak m, no kako je među nama većina speleologa, znamo što nam je činiti. Netko osmicom, a netko poludačarcem, spuštamo se bez oklijevanja il' straha, dovoljno je bilo vidjeti prvoga kako sve obavlja s lakoćom. Sunce peče, a mi i dalje gazimo naprijed. Atmosfera je totalno dobra, dobre su vibre, nitko nije ni umoran niti mr-

▲ Francuski most, selo Knezi

foto: Mate Protega

foto: Mate Protega

▲ Jedna od vertikala

zovoljan, svima nam je drago što smo pošli na taj izlet. Nakon nekog vremena dolazimo i do

foto: Mate Protega

▲ Marenda usred Čikole

foto: Mate Protega

▲ "Marinac spašava lady"

sljedeće zavrzlake nečujne i nevidljive nam Čikole. Treba se sad dvaput prebaciti konopom, prijeći vodu i stati čvrsto na noge. Jedno po jedno prelazimo i to, Mate nas čeka na prvom prijelazu, a Božo dolje sve čvrsto osigurava. Kako jedan prođe, tako ohrabri sljedećeg uzvikom: "Ma možeš ti to, sitnica je!" Sena i Vice ipak moraju dobro iskoristiti svoju domišljatost jer ostaju zadnji, a trebaju vratiti konop sa sobom. Brzo oni to riješavaju, primaju zasluženi aplauz i opet smo svi na broju. Tu smo se još jednom uvjerali koliko je bitan timski rad i kad dišete kao jedno, te da smo mi

svaki put sve bolji u tome. Do mosta, i ujedno kraja naše rute, sad je dovoljno hodom, sve prepreke su savladane. Prešli smo pola Čikole, oduševili se krajolikom i stvarno uživali, a ljudi moji, bili smo udaljeni svega 40-ak min od grada.

U knjizi na Orlovači uz rezultate briškule i plakate za nove Vicine filmove možete naći i ove male bisere sve od postanka pa do modernih vremena. Ako ih niste uspili pročitati gori, možete sad (i to u originalu). A do sljedećeg broja lipo put pod noge pa da imamo nove materijale...

Uživaj u ljepotama ovog svijeta, u poeziji planinskih vrhunaca, u šumu morskih valova...Umjesto da samo prolaziš svijetom, naslađuj se onime što ti pruža...

Zemlja ne pripada čovjeku – čovjek pripada zemlji.

ANNA

7. 9. 2002. MATE NAKON MARATONA:

Sam u tišini i slušam pucketanje vatre te se odmaram posli jučerašnjeg napornog maratona priko Mosora (Klis - Omiš). A di ti je Neven? Još trči...

25. 01. 2003. TAMARA:

...lipo li je, lipo li je...skupljat kamenčiće (20 kg škafje s druge strane brda), slagat krevetice (100 dasaka teglit na leđima do kućice), kvat fažol i ložit vatru, al najbolje je ipak družiti se sa starim prijateljima i otkrivati buduće i svi zajedno ispunjavati želje i snove!

19. 01. 2003. JUKI:

Svakj put kad dođemo, sve se mijenja. Sve je friško opiturano, i dašice i naše ručice. Na drugom programu oslušujemo zvukove prirode: «Za sve govoriti dobro je!»...i je!!

2. 3. 2002. PAJO, KAKO SE POČELO GRADITI...

Došli smo s namjerom da se nešto radi, ali više smo pažnje obratili na prehranu. "A ne valja raditi praznoga želuca..." Mate je donija nešto struna, ma više i ta riba, ko se more od toga najisti, a ima i nešto kobasica, e to je dobro! Jedva san se popea s kantom vode, ma prokopat ču ja i pola brda da načem izvor. Marko je nosija Matinu botaniku (ružmarin, lovor), e to triba da dade mirisa hrani. A zašto ruže? To ka ono kad neko dođe da vidi da smo romantični... Mate je nosija cimenat malo po malo pa će se nešto skupit. Ante je doša s gredom na ramenu ka iz filma "Komandos". Tu se sad malo kopa, Mate sadi okolo cviče i pazi na kuhinju, Ante čisti kuhinju, a ja Marka spašavam od glista i zelen Martina...Eto, svi nešto rade. Vrime je nako, puše jugo i sunce škilji kroz neko tmurno nebo. Eto!!!

8. 2. 2003. JOSO GRACIN TINTA, STARI PAPERŠNJAK:

Anđela i ja smo došli oko 11.30. Nigdi nikoga, di su svi danas? Pojili smo marendu, zasadili cedar ispod table (zato smo i došli) i krenuli kući. Sad je oko 13 h. Moram popdne ići radit. Pozdrav svima! Joso

19. 02. 2003. Mate:
Sve pod kontrolom!

26. 01. 2003. JAGODA R.:

Šteta je ne posjetiti ove lipote našega kraja. Idemo dalje do vrha, a sigurni smo da ćemo opet doći ovamo puno, puno puta.

27. 04. 2003. MARKO K.:

Tu smo nas troje. Vice nas je dopratija, nije se tija penjat zbog žuljeva stečenih na jučerašnjem maratону, dovezli smo se biciklama. Taman se počeli penjat, evo roska kisica. Popeli se, kiša jača. Skuva san kavu, one se prisvuikle, izvadili grickalica i čakula teče. Koja milina, vani kiša, mi na toplom uz topli napitak.

Maratonci triče počasni krug!

KANJONOM MALE PAKLENICE

Neven Magazin

Što se sve krije u kanjonu Male paklenice...

Kanjon Male Paklenice za većinu planinara koji su njim prolazili predstavlja nekoliko kilometara dug i relativno uzak prolaz omeđen visokim i strmim stranama. Taj dio kanjona je suha vododerina nastala silovitim prodrom vode nekad u davnoj prošlosti. Danas, gotovo preko cijele godine korito je suho za razliku od kanjona Velike Paklenice gdje uvijek ima vode. Kanjonom Male Paklenice često sam prolazio koristeći ga kao najbrži put do poznatih destinacija južnog Velebita kao što su Ivine Vodice, Vlaški Grad i nadalje izazovno i mistično Sveto brdo. Tako

je to bilo sve do prošle godine. Od tada o kanjonu Male Paklenice pričam s posebnim poštovanjem. Kanjon Male Paklenice sam u stvari poznavao samo djelomično, a koliko sam upoznat, nitko, a to se odnosi na današnje i prijašnje generacije šibenskih planinara nikad nisu prošli cijelim kanjonom Male Paklenice, već se išlo markiranim dijelom nešto iznad mjesta gdje se vododerina Orljače spaja s Malom Paklenicom i onda lijevo markacijom strmo uz brdo do križanja Sveti Jakov - Jurline - Velika Močila. Gornji dio kanjona Male Paklenice nije markiran i po pričama

foto: Mate Protega

▲ Kanjon Male Paklenice

mojih kolega planinara bio je nepristupačan, strm i obrastao gustom makijom. Zaista gledajući s Velikih Močila ili Ivinih Vodica niz strme šumom obrasle strane kanjona i ja sam imao dojam da je ljepše gledati tu ljepotu nego li prolaziti njome. Odluka o tome sazrijevala je neko vrijeme, a onda sam odlučio: Ovog ljeta proći ću cijelim kanjonom pa makar i sam! Srećom u HPK „Sveti Mihovil”, čiji sam odnedavno postao član ima dosta mladih novopečenih planinara kojima avanturizam nije stran. I tako početkom

foto: Jurjana Radaljic - Juki

ljeta 2003. pođosmo mi u nepoznato. Ekipu su sačinjavali: Nata, Juki, Pegi, Božo, iskusni Mate koji je prošao i Kilimandaro, te moja malenkost. Kiša nije padala mjesecima i bila je izuzetna suša pa smo se pripremili na to da zalihe vode možemo obnoviti tek na Ivinim Vodicama ili kraj skloništa na Vlaškom Gradu (što baš i nije pravilo jer u ljetnim mjesecima često presuši izvor). Krenuli smo iz Selina markiranim stazom, koja u tom dijelu prolazi širokom travnatom napolavinom, uživajući u svježini jutra jer sunce tek što se prebacilo preko velebitskih suncem okupanih vrhova. Brzo smo gazili preko ravnice želeći se što prije dokopati kanjona i hladovine koju on pruža jer će sunce za kratko vrijeme nasmiljeno grijati. Za sada ranci nam nisu predstavljali veći problem bez obzira što su bili napunjeni do vrha jer smo na Velebitu planirali ostati dva dana. Ravnica je, a mi mladi i puni elana (Mate i ja debelo kvarimo prosjek). Sunce je dobro zapeklo kad smo ušli u kanjon koji je u početnom dijelu vrlo uzak. Nailazimo na ogromne gromade kamenja koje je nekad davno snaga vodene bujice odlomila od

foto: Nata

▶ Nadomak Vlaškog Grada

cjeline. Gromade su zaobljene snagom erozije. Divimo se prirodi i Stvoritelju zatečeni ljepotom divljine kroz koju prolazimo. Trebamo dobro izokrenuti vrat da bi pogledom dosegli rubove kanjona. Hodamo dnom kanjona jer je tako najlakše, inače staza je postavljena rubom kanjona jer kad ima vode nije moguće prolaziti njegovim dnom. Nailazimo na prepreke od ugladenih kamenih barijera koje moramo zaobići jer bi se u protivnom mogli poskliznuti. Na jednom takvom mjestu netko je u samu bočnu stranu zabio klinove i kroz njih provukao konop što uvelike olakšava prolaz. Hvala njima, a mi idemo dalje. Pegi i ja smo malo požurili ili su ostali usporili uživajući u ljepoti divljine tako da smo ih uskoro izgubili iz vida. Neko vrijeme smo se dozivali, a onda je i to bilo nemoguće. Brzim tempom ubrzo smo došli do dijela gdje se kanjon Male Paklenice spaja s kanjonom Orljače. Zastali smo, odlučivši pričekati grupu. Sunce je bilo gotovo u zenitu tako da smo se morali potruditi naći hlad. Ožeđnjeli smo, ali nismo puno pili štedeći vodu jer nismo znali koliko će proći

vremena dok dođemo do izvora. Pretpostavljali smo da je pređeni put lakši dio i da nas čeka teži jer uskoro nailazimo na dio kojim se nismo kretali. Pošto je prošlo već podosta vremena, a od zaostale grupe ni traga, odlučili smo krenuti dalje. U pijesku smo nacrtali znakove pretpostavljajući da je to dovoljno da ostali protumače naš pravac kretanja.

Navukli smo košulje dugih rukava jer smo pretpostavljali da ćemo zaći u šipražje koje

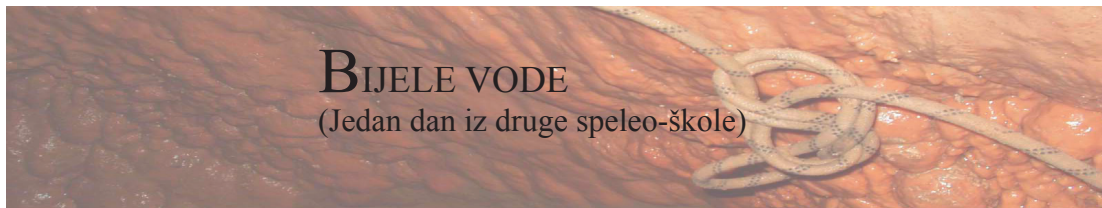

foto: Nata

▶ Na Svetom brdu, 1751m

BIJELE VODE

(Jedan dan iz druge speleo-škole)

▼ Bijele vode

foto: Paško Čelić

“Svaka škola, pa i naša za speleo-pripravnika, je dobra škola! U ovoj školi san naučija ono šta dosad nisan zna. Nikad dosta znanja! Kažu od viška glava ne boli, ako i zaboli, bolje od znanja nego od neznanja. Helop!”

Ante E.

foto: Teo Barišić

▲ Speleo (i ostala) ekipa

foto: Teo B.

▲ Josip na vertikali

▼ Pajo

foto: Teo B.

foto: Teo B.

▲ Vježba na vertikali

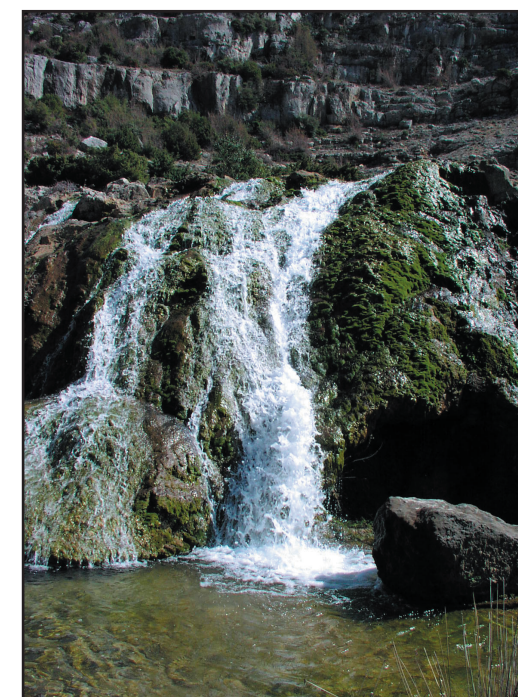

foto: Paško Č.

“Za jednu neiskusnu početnicu kao što sam ja, škola je bila jedno super adrenalinsko iskustvo. Speleo-ekipi samo pohvale i zahvale!”

Zorana B.

foto: Paško Čelić

▲ U sumraku

bi nas moglo grepsti, oboružali se štapovima misleći da će nam biti potrebni protiv gma-zova, zatim se napili vode zabrinuto mjerka-jući preostalu količinu i „hrabro” kročili u nepoznato. Hodali smo tako jedno pola sata dok nas je sunce nesmiljeno peklo po zatiljku. Tlo je bilo puno šljunka koje su bujice nanijele s okolnih strmih padina. Padine su bile obrasle gustom šumom i jedva smo čekali da se dokopamo dijela kanjona gdje će krošnje natkriliti uzak kanjon čineći hlad. Maštali smo o hladu, a ne znali... I desi se! Po onoj staroj: „što se babi snilo...” Pred nama se odjednom otvori raj. Iz pakla vrućine zakoračismo u dio kanjona gdje u sjenovitom dijelu iz zemlje izbijaju potočići vode, a ptice cvrkuću. Nestvarno je, zagnjurismo glave u te potočiće hladne vode pijući je. Bože, a mislili smo da nas čeka pakao! Brže bolje smo napunili boce vodom i krenuli dalje. I bi sve ljepše i ljepše. Potočići su se pretvorili u tok širok cijeli metar. Po brzini poto-

ka pretpostavljali smo da se kanjon penje. Hodajući dalje naišli smo na prve kaskade. Voda je, prelijevajući se preko kaskada visokih oko dva metra, pravila slapove bogate vodom, čineći u podnožju jezerca. Nisam mogao odoljeti, skinuo sam se i bućnuo u čistu prozirnju vodu. Nisam ni pretpostavljao da će biti tako hladna (kasnije sam izmjerio da je imala samo 16°). Jezerce je bilo široko nekoliko metara a duboko gotovo dva metra. Iz jednog jezera se voda prelijevala u drugi čineći niz. Vidjevši mene i Pegi se odvažio i ušao u „jaccuzije”, kako ih je on nazvao. Zbog hladnoće vode morali smo vani. Oko „jaccuzija”, su bile glatke položene stijene, a kroz krošnje stabala se probijalo sunce tako da smo se sunčali. Zaista je bilo nestvarno. Promatrali smo životinjski svijet oko nas. Sve je vrvjelo od života. Tek tada smo vidjeli da su se zajedno s nama „kupale” i neke životinje. Bilo je tu žaba, punoglavaca, nekih čudnih, kao tanki konop oblika života. U

foto: Juki

▲ Od Svetog brda prema Vaganskom vrhu

▲ Na Vaganskom vrhu, 1757m

foto: Nata

prvi mah smo mislili da je to nekakav smeđi konopčić dužine dvadesetak centimetara koji se povija u struji vode. Međutim, kad smo ga uzeli i stavili na dlan, vidjeli smo da je to živo stvorenje. Leptiri živih boja letjeli su oko nas. Morali smo nastaviti dalje jer nas je čekao uspon. I dalje smo pratili potok koji se čas gubio a zatim opet pojavljivao. Primijetili smo i poneku zmiju bjeloušku kako pliva. Imale su veoma izrazitu žutu pjegu iza glave. Bile su u svom elementu, nisu nas se posebno plašile a ni mi njih jer smo znali o kojoj se vrsti radi. Poskoka nigdje, valjda mu je ovo previše vlažan kraj. S njim ćemo se sresti na sunčanim proplancima ali tek slijedeći dan. Penjanje je bilo sve napornije jer je kanjon bio sve strmiji. I šuma je bivala sve gušća. Ogromne bukve zaklanjale su sunce. Mjestimice smo nailazili na ostatke nekakvih zidova pa smo zaključili da su u prošlosti ovdje ljudi nešto uzgajali jer iako je sad šuma, tu su

bila nekad terasasta polja. Sunce je već klonulo kad smo se uz velike napore uspjeli uz strme padine brda koji se naziva Vlaški Grad (1360 m). Ispod njega se nalazi drvena kućica tj. Sklonište na Vlaškom Gradu. Umorni, ali zadovoljni postignutim, gledali smo u dubinu ispod nas. Kanjon se doimao kao zeleno more, a uzvišeni kameni vrhovi doimali su se kao otoci. Tu smo sačekali ostali dio grupe, koji je krivo protumačivši naše znakove skrenuo u kanjon Orljače i preko izvora Pećice došao do nas. Nakon što prespavamo, sutra ujutro idemo na Sveto brdo, a možda i dalje. Tu na Vlaškom gradu spojile su se naše dvije priče u jednu. Sutra smo naravno pohodili Sveto brdo, a poslije njega otišli smo sve do najvišeg vrha Velebita, Vaganskog vrha preko Buljme pa do planinarskog doma u Paklenici. Sve je to stalo u samo dva dana, a osjećali smo se bogatiji no ikad. Čaroban je bio taj vikend.

MARATONSKI ZAPISI S MOSORA

Nataša Smolić

2003. prošli smo planinarski maraton sve od Klisa do Omiša...

Prošlo je već dosta vremena od Mosorskog maratona, ali svi još pomalo trčkaramo i preskačemo kamen po kamen, još nam je bistra uspomena. Krenulo nas je desetak iz Šibenika, od toga osam sudionika, neki još uspavani, neki uzbuđeni i ne znajući točno u što smo se upustili. Samo su Mate i Neven znali jer su sve to bili prošli i lani tako da su nam njihovi savjeti pomogli. Bila sam jedina cura među njima i dok smo se pripremali i sve do samog starta nisu mi nijednom dali do znanja da se možda

pribojavaju za mene ili da sam možda zagrižla prevelik zalogaj. Svi smo tu bili skupa, a opet nekako i sami za sebe. Cijeli taj dan nas je veselio. Joso je bio toliko nestrpljiv pa se već u kombiju skinuo skoro do gola i stvarno smo mislili da će izletjeti i svaki svoj trag zamesti, ali usporio je vidjevši da jutrom u šest i nije baš tako toplo. Neki su krenuli računajući koliko brzo trebaju ići da bi oborili rekord, neki da stignu bar među prvih pet – deset, a ja sam samo htjela doći prije mraka. Pa jesam li puno tražila? Dugo sam slušala o Mosorskim ljepotama i gledala ga tek iz po-

▲ Jutro na Mosoru

foto: Nataša Smolić

dnožja pa mi se sve to činilo kao dobra prilika da ga napokon pohodim i upoznam. Svima nam je pružen izazov i objeručke smo ga prihvatili. Nas osam Mihovilaca krenulo je skupa iz Grla Klisa pa gore prema Debelom Brdu i koračala sam ja skupa s njima, ali ne zadugo jer su mi postali prebrzi, a i pobjerala sam se da će mi se sav gušt negdje izgubiti u tom silnom trčanju i puhanju. Dobili su moj otpust i blagoslov i dok sam gledala za njima, znala sam da će biti među najboljima. Tu se naša priča razdvojila, sve do cilja nisam ih više susrela, a cilj je bio daleko ispred nas. Mislim da mi je to bio prvi put da sam planinarila solo i da sam morala precizno pratiti markacije, jer je obično uvijek netko ispred mene pa ih nekako uspiješ zanemariti. Baš je bilo dobro onako friško ujutro hodati po bilom kameanu i svako malo se okrenuti, udahnuti more s vrhova i krenuti dalje. U takvom sam ozračju dočekala i svoje drage suputnike, Franju iz Vinkovaca, Doktora iz Splita i braću Ivanoviće iz Livna i Kaštela, od svakud su ljudi dolazili. Lako su nam se pohvatali koraci i skupa smo nastavili prema Ljubljani. Nismo se stali smijati i prepričavati svakakve zgode i nezgode, a usto i podsjetiti na sve oko nas. Prešli su nas tako i "skijaši", kako smo od milja nazvali momke u "full" opremi i s ciljem jasno ispisanim na čelu, neko vrijeme su i bili s nama, ali ubrzo smo ih izgubili iz vida. Bio je tu i jedan maratonac iz Umaga koji je još na pola puta kovao plan kako će učiniti banjadu kad stigne do cilja. Vjerujte mi, nije bio jedini! Na Vickovom stupu sreća sam Vicu, a koga drugog, saznala da su svi živi i zdravi i nekih 30-40 min ispred nas. Okrijepili smo se, a Vice je brzo odmaglio onim svojim dugim kracima. Ja

opet kamen po kamen, skok po skok, a more uz bok, lagana k'o ptica! Moji dragi suputnici su malo produžili marendu, ali znala sam da će i oni skoro za mnom. Od Velikog Kabla krenula sam s planinarom iz Koprivnice koji mi je govorio o Alpama, a onda je stigao i Franko iz Splita, koji je i lani bio tu. Ma samo je čudo kako smo se svi nalazili i razilazili, ne skidajući osmijehe, ne gubeći ni niti, a niti započete priče. Sad smo već išli prema Koziku, tj. Sv. Juri i tu sam već lagano pjevušila, neki su bili ispred, neki iza mene, ali nikog nisam vidjela. Markacije su i dalje bile potpuno jasne, no staza malo drukčija, zemljana, mekana i puna zelenila. Pomislila sam na trenutak da sam se možda ipak izgubila, no kad sam ugledala Vicu i kamen po kojem se lomio, sve mi je bilo jasno. Citirajući njega kao "pčelica Maja" sam popratila tragove i stigla nekako skupa s njim i od tada se nismo

foto: maratonac

▲ Na cilju u Omišu

▲ Kanjon Cetine, Omiš

razdvajali. Sreli smo mi tako i Ivanoviće, Franju i Doktora te zastali na vrhu koji je i suviše lijep, a da bi ga tek tako prešli. Malo smo divanili, čakulali i divili se jatu bubamara u kamenim ostacima crkvice. Mihovilci su nas već zvali s cilja, a mi smo još "vijećali" hoćemo li lijevim ili desnim putem prema Omišu. Zar vam nisam već rekla, bit će naši među najboljima! Isti spust čekao je, naravno, i nas. Trebalo se spustiti s 1319 m viso-

kog Kozika pa do same nule u Omiš. S pjesmom, pričom i u dobrom društvu sišli smo i do cilja. Tu smo nastavili s onom pričom, prekinutom podno Debelog brda, pošteno se izgrlili i skinuli kape jedni drugima. Ne znam što je bilo s onim planinarom iz Umaga i je li na kraju završio u moru, al' mi bome jesmo. Sprali smo sol solju, sjeli u kombi i put Šibenika, bogatiji za još jednu veliku priču. Tko zna, možda je baš sad pričaju i oni dobri ljudi sa silnog nam Mosora.

Mihovilci najbolji planinarski maratonci

ŠIBENIK - Članovi Planinarskog kluba "Sveti Mihovil" sudjelovali su i ove godine na tradicionalnom planinarskom maratonskom gdje su ekipno bili najbolji i osvojili prvo mjesto. Inače, najbolji se kao maratonci među njima i ove godine pokazao predsjednik kluba Mate Protega koji je prošlogodišnje prvo zamijenio ovogodišnjim sedmim vremenom i mjestom unatoč boljem osobnom rezultatu čak za 20 minuta.

Nisam ja lani bio toliko dobar koliko je konkurencija bila slaba - smije se prošlogodišnji pobjednik Mate Protega te kaže kako su ove godine članovi "Svetog Mihovila" zauzeli poredak od 7. do 23. mjesta i time kao ekipa bili najbolji.

Od 93 natjecatelja na ovogodišnjem maratonskom do cilja je stiglo samo 68. Članica "Svetog Mihovila" Nataša Smolić bila je treća među djevojkama što znači da je oko 40 kilometara izuzetno teške planinarske staze prešla za nešto manje od 9 i pol sati.

- To je kamen do kamena, pa livadica i šumica a more te prati cijelim putem - kaže Nataša. Mosor sam upozнала cijeli - uglavnom predvodom. (j.p.)

▲ Članak iz Šibenskog lista

foto: Teo Barišić

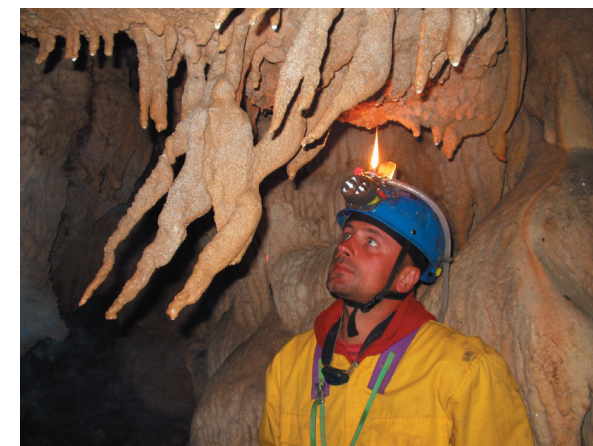
SVILAJA I.

Rano jutro, vani psi već laju,
Mihovilci kreću u pohod na Svilaju.
Teo Fordom k'o Šumaker pići,
stojadinom ga Pegi pokušava stići.
hoće li ga stići, Pegi je u muki,
u stojci su s njim Ivana i Juki.
Da ga stigne, gas do daske daje,
zaustavlja se Teo kod Lemeša staje.

Oko nas ovčice, od gladi ih vidim lešo,
iz Forda izlaze Sena, Dex i Krešo,
Zapeo mi ruksak iza sica,
s Teopm su došla i njegova dica.
Ruksake na leđa pa trkom u dolinu,
šatore smo naše digli na brzinu.
Posjetio nas pastir s čudnom frizurinom,
a njegova se djeca češljaju burom.

Ovčice je pastir ostavio same
da bi nam pokazao Lemešove jame.
Lemešove smo jame istražili dvije,
prije nas tu nitko bio nije.
Čudna su imena nekim jamama dali,
tu spadaju Gubavci Veliki i Mali.
Još su neke jame "pale",
među njima i Lisine Male.
Vesela ekipa po Svilaji tako luta,
pohodili smo mi nju i više puta...

SVILAJA II.

Bijeli kombi po Svilaji gazi
po zaleđenoj probija se stazi.
Mate za volanom sve od sebe daje
na Cvitkovića doveo nas staje.
Te su staje odredište naše,
užgali smo vatru i baš nam paše.
Pucketa vatra tu kraj moga boka,
uz vatru još sjede Sena, Nataša i Joka.
Ostatak ekipe svi sigurno znate,
to su naša Juki i predsjednik Mate.
Vidjevši onda i snijeg kako pada,
nitko od nas nije sretniji bio tada.
Od puta se meni malko ziva,
a vesela ekipa već lagano piva.
Uz pjesmu nam adrenalin skače,
a i snijeg pada sve jače.
Već se bliži kasno doba noći,
vrime je za spavat poći.
Kraj vatrice Juki bivak pravi,
da se ne ugasi još dvi cipke stavi.
Spava ona tako sve do ranog jutra,
dva su nam se člana pridružila sutra.
Juri stojadin, nikako ne staje,
“šlajfa” Božo, velik gas mu daje.
Dimna se zavjesa za njim digla,
na noge je naša Ana iza stojke stigla.

U daljinu gledam, vidim nekog tipa,
dobro goni on tog vojnog džipa.
Uz njega sjedi neka vojna dama,
pokazali nam oni otvore od jama.
Speleologe smo ostavili same
da naprave nacрте za jame.
Dok se Sena na konopu mrda,
pohodili smo mi sva okolna brda.
Teren je krševit pa se pazi,
polako sunce na horizontu zalazi.
Pada večer, nestalo nam pića,
svratili smo u povratku do Joze Režića.
Izvadio Jozo rakije je razne,
iza nas su ostale samo boce prazne.
Potom se u kombi silo,
super nam je na Svilaji bilo.

foto: Joso Gracin

foto: Teo Barišić

SVILAJA III.

O Svilaji vam pisati još hoću,
treći smo je put pohodili noću.
Noć je tako mirna bila,
prava snježna noćna idila.
Teo je ovaj put došao bez dice,
gazim ja prvi, a prati me Vice.
Ne odvaja se Vice od moga guza,
iza nas koračaju Juki, Sena i Suza.
Snig je visok pa se kroza nj jedva može,
na ovoj divnoj noći, tebi, hvala, Bože.
Propadaju noge pa se teško gazi,
hoda Marko, a Božo za njim plazi.
Kao ludak gazim, ne da mi se stati,
nebeski nas mjesec cijelim putem prati.
Podršku nam on s neba daje
i svitlost baca na Cvitkovića staje.
Svi smo sritno spuštili se doli,
Mihovilska vatra u štalici gori.
Okolo vatre ekipa je sila,
razna spiza do kasno se ilya.
Nakon spize dali se po piću,
iz ruksaka vadi Pegi vriću.

U vriću on svoju brzo trče,
triba zaspat dok Božo ne zahrče.
Svi dišemo k'o jedno biće,
k'o srdele se poslagali u vriće.
Rano jutro, vani zora rudi,
ekipa se polako budi.
Jutro nam je odagnalo tamu
pa krenusmo istražiti jamu.
Na konop stop – descender naša Juki “meće”
i prema dnu jame se kreće.
Nad jamom ona baš gušta
i sve brže se spušta.
Stojim na rubu jame, pomalo me hvata trta,
Marko drži metar, a Sena je crta.
Samo plamen vidi se u tami,
to je Teo u susjednoj jami.
Samo ovo još da znate,
Božo je u GPS unio koordinate.
Priču ja dalje duljio ne bi',
vratit ćemo se, Svilajo, mi ponovo tebi.
I što vam, ljudi, reći za kraj,
nek' se ovo ponovi, Ti nam, Bože, daj !

08. 07. 2003. **STIPE DOK:**

Uranio stari papršnjak prije posla da opravda svoj nedolazak u nedjelju. Tikule su poprilično teške, ali šta je, tu je, fali kondicije, a za to je zaslužna moja mala princeza Stella rođena 24. 06. u 8.25, 3. 85 kg, 52 cm duga. Joj što sam slavio...!Hvala planini što me je vjerno čekala...

16. 06 2004. **MAJA I LORD:**

Evo sam došla odmorit dušu i slušat vitar. Povala sa sobom i pasa kako ne bi mogla kasnije reć "da ni pasa nije bilo". Jadan se toliko umorija da je u jednom zalogaju proguta po štruce starog kruva i paštetu koju je sigurno Mate ostavlja...da se nađe.

14. 07. 2003. **BRANKO TETLO:**

...Sve vidim... i Pilu, Josu, Natu i ostale cure na Korčuli (?); vidim i Juki kuva kavu tajnu nadahnjujuću, bez...i mirisa, pozdrav od noćne ljepotice!!!!

13. 09. 2003. **IVANA KOKAN:**

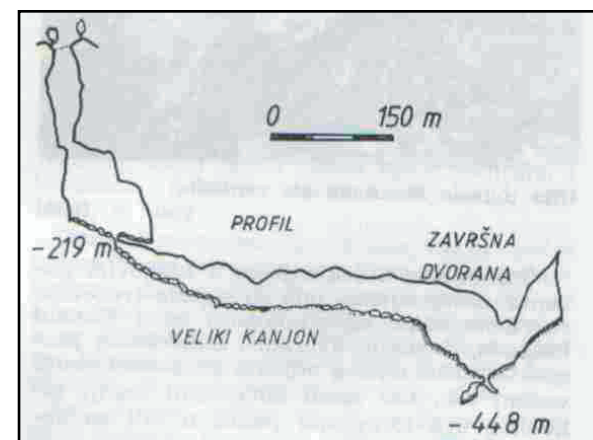
Gledam ovu našu kućicu gornju i onu kućicu donju i kontam kako one stalno jesu u procesu. Iz dolaska u dolazak ovamo nešto se novo zbiva u njima. Od kupa do krovova, do zidova, do osjećaja. I to je zakon. Mate stalno nešto novo smišlja i ne da kućicama da se naviknu na trenutni izgled. E, Mate, legendo! E, Kronja, legendo! Kronja se zavjetovao na kuharsku obvezu. Samo nas gosti. Evo kavica. Bila juha već. Bilo i meso. U maslinovu ulju. Bilo i priče. Dobre i ljudske. sad odoh. Kavica se hladi. AoooJ!

SNJEGULJICA I SEDAM PATULJAKA U UTROBI PLANINE

Joso Gracin

Spuštanje u jamu Munižabu na Crnopcu

▶ *Nacrt jame Munižabe*

"U mračnoj i olujnoj noći vjera ugleda svjetlo slabašno; gore tamom sijeva. Znajuć da je Božje vrijeme najbolje, u strpljivoj nadi stajem i gledam dan koji sviće!"

John Greenleaf Whittier

Na veličanstvenim snježnim vrhovima i u tajanstvenim mračnim dubinama nalaze se svjetovi o kojima sanjam. Jugoistočni Velebit, isprepleten gudurama i ponorima, divlji, opasni i još uvijek do kraja neistraženi Crnopac. Visim na 200-metarskoj vertikali stotinu kilometara daleko od svih maštanja i spokoja. Okružen sam samo skliskim, okomitim liticama niz koje se slijevaju tanki mlazovi bistre planinske vode. Vertikala ispod mene obasjana čudnovatom zelenkastom svjetlošću propada u neku nestvarnu dubinu. U tom zastrašujućem bezdanu uže od 10mm izgleda kao neka tanka nit, nit niz koju se spušta osmero ljudi. Pitam se: "Da li je sreća uvijek

naklonjena odvažnima?" Svaki pokret koji napravim nad ovom prijetećom provalijom je pokret o kojem ovisi ostatak mog života. Iznad mene su ostali divlji golubovi koji su me zadnji ispratili. Žive u šupljinama okomitih zidova, ali se ne usude ponirati u dubine do kojih ljudi poniru. I Stipe je negdje iznad mene. Na trenutke mu ugledam obrise u visini. Duboko u ambisu je Juki. Jedva je i vidim. Treba imati hrabrosti za pogledati dolje. Zbog velikog promjera grotla (25x30m), vertikalna je sve do uske kose police na dubini od oko 120 m obasjana vanjskom

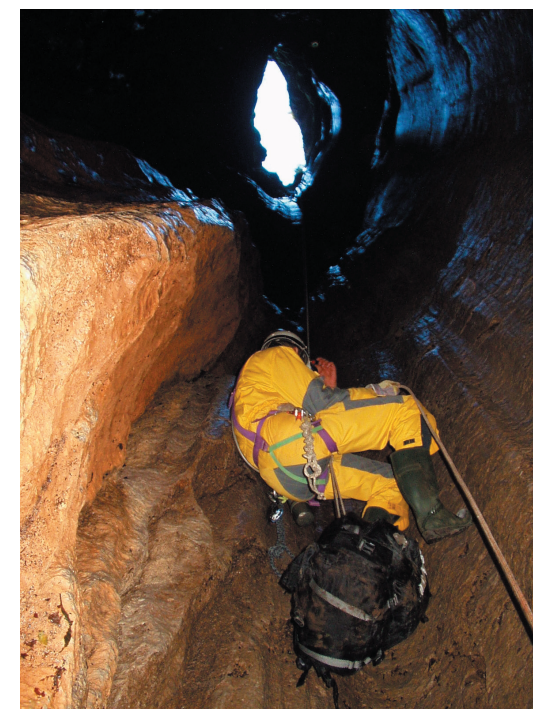

foto: Božidar Branica

▲ U velikoj dvorani

foto: Teo Barišić

svjetlošću koja joj daje izgled od kojeg ti zastaje dah. Kao da tonem u podmorje. Miješaju se osjećaji straha i zadivljenosti. Prelazim spitove. Jedan po jedan, svaki na drugačiji način. Uvijek mi nešto zapne. Improviziram, znojim se i mučim. Upoznajem se sa samim sobom i susrećem sa svim svojim strahovima. Pomislih: "Ako mogu ovo, mogu sve! "Koljena su mi potpuno mokra od vode koja se slijeva niz glatke zidove, jednu nogu ne osjećam, a desna ruka mi je olovo koje jedva dižem. "Da li ću se ikada vratiti iz ove dubine u koju ponirem?" Pitanja se smjenjuju jedno za drugim. "Kako se osjećaju ostali? Kako su oni prešli onaj teški devijator na samom vrhu vertikale? Da li ga je Teo namjerno postavio baš tako da za prelazak moraš upotrijebiti svu svoju snagu, vještinu i sve beštine ovoga svita?" Ako netko treba odustati, možda je najbolje da odustane baš tu, na samom ulazu u grotlo, ali ne odustaje nitko jer su prilike za doživjeti ovako

nešto rijetke i možda se pružaju samo jednom u životu. Većina ljudi iz različitih razloga ovo nikada neće moći vidjeti, pa ni zamisliti. Kako su se osjećali oni što su prvi prodirali u ove dubine? Nekoliko dana prije polaska Teo nam je rekao: "Ako sve prođe dobro, vi ćete u povijesti šibenske speleologije biti zabilježeni kao prva skupina speleologa koja se uspjela spustiti na toliku dubinu. Dosegnut ćete tajanstvene prostore i stupiti nogom na munižabino dno koje leži skriveno u utrobi Crnopca na dubini od preko 400m." To je bezdan u koji može stati čitav američki Empire State Building (381m), ili nekadašnji World Trade Center (417m). Ni sami nismo svjesni za kakve smo pothvate sposobni dok se ne upustimo u njih. S ukošene krušljive police spuštam se u vječni mrak i tišinu. Ulazna dvorana je imponantne veličine. Duga 185, široka 60 i visoka preko 80m, tolika je da se u nju može smjestiti cijeli nogometni stadion. Jedini u koje se uzdam su stop-

descender i svjetlo karabitke jer znam da mi na užetu nitko ne može pomoći. Jedan krivi potez i nema me više. Ovo je najveća provallija u mom životu. Ostali su prošli "Punar u luci", rudnik boksita u Trbounju i to se osjećalo. Sudjelujući u velikoj ekspediciji "Crikvena 2003" na Sjevernom Velebitu, Sena se u jami Meduzi spustio na dubinu od 370 m i ušao na početak jedne od najvećih vertikala na svijetu. Prije devet mjeseci prvi puta sam se susreo s tehnikama spuštanja, penjanja, čvorovima, spravama, a sada odjednom ovo. Najviša stijena niz koju smo se spustili Stipe i ja bila je visoka tek 25-30m. Bilo je to prije speleo-škole. S električarskim pojasom i teškim čeličnim karabinerima primijenili smo čudnu tehniku spuštanja po užetu sumnjivog izgleda. Osim dosta volje i male doze ludosti ništa drugo nismo imali, a ni znali. Sad smo tu u ogromnom prostoru jame Munižabe. Iz carstva tame, sa sredine velike dvorane Krešo i Sena su visoko nad so-

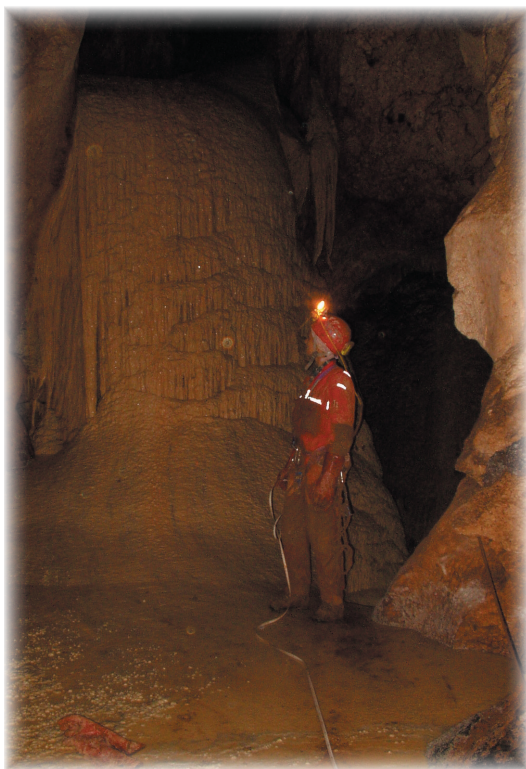
▲ Pod astrofolijom uz svjetlo karabitke foto: Teo B.

foto: Božidar Branica

▲ Hay - ho, hay - ho!

bom, na malom osvijetljenom dijelu ulazne vertikale mogli vidjeti tri sitne figure što se spuštaju prema dnu. Da sve ne bude prožeto samo čudesnim osjećajima tajnovitosti i otkrivanja, neki od nas su se pobrinuli da nam pruže i malo podzemnog veselja. Grijajući se ispod astro-folije Deks je plamenikom karabitke zapalio "pozadinu", a Krešo nam se u "nedostatku" odgovarajućeg prostora hladnokrvno pomokrio u najbližu pitku vodu u dnu ulazne dvorane. U vlažnom i hladnom okruženju nepoznatog svijeta uživao sam zamišljajući pored sebe veliku "zdilu" punu toplih "fritula". Pomislih: "Možda bi bilo pametnije da sam ostao kući, ležati na kauču i gledati neku meksičku sapunicu?", ali sjetih se kako ipak nisam stvoren za takav život. Od samog početka sve je krenulo loše. Dan polaska je bio 13-ti u mjesecu. Bili smo umorni i nenaspavani. Teško smo se skupili i još teže

▲ Saljevi u Munižabi

“Svaki život koji istinski živimo opasna je stvar i postavi li čovjek previše ograda kako bi se zaštitio od opasnosti, na koncu će zapriječiti pristup i samome životu.”
Kenneth S. Davis

krenuli iz Šibenika. Neki od nas su došli iz noćnih smjena, drugi se vratili iz noćnih provoda, a treći se spremali do zore. “Ne igraj se, imaš ženu i dicu!”, upozorio me prijatelj, a poznanik mi je, i ne znajući gdje idem, dobacio: “Neka te opet vidim živog i zdravog!” Vrijeme je pak bilo na našoj strani. Sunce, burin i uvijek impresivan prizor, modro nebo nad čistim kapama planina. Pogled na kanjon Bijele rijeke, Zrmanju i Tulove grede. Gračac, piće u ugodnom drvenom kafiću i vani na kiosku uzaludno cjenkanje s nepopustljivim prodavačem crvenih novogodišnjih kapica. S 310m užeta i gomilom speleološke

i druge opreme krenuli smo sa sjecišta željezničke pruge i asfaltne ceste u neposrednoj blizini tog ličkog gradića. Makadamskim putem 2 km u pravcu jugoistoka, pa desno, šumskim stazama uz planinu. S teškom opremom na leđima, okruženi tisućama rupa i vrtača, približavali smo se Munižabinom vrhu (1098m). Tamo negdje na jugozapadu iza Kite Gačešine i Bijelog kuka nalazili su se Veliki Crnopac (14-02m), Tatekova koliba i Put Malog Princa. Zarobljeni granjem i gudurama i s novogodišnjim kapicama na glavi bili smo Snjeguljica i sedam patuljaka izgubljeni u potrazi za jamom, a Božin GPS kao da je imao nešto protiv nas. Uz Deksove kolače udisali smo miris planine i čekali Tea. Vratio se točno u sumrak, našao je grotlo. Šumoviti proplanak, tragovi prethodnih ekspedicija, ostaci ognjišta u jesenjem lišću. Senin i Krešin bezuspješni večernji pokušaj postavljanja vertikale. Neki od starih spitova su korodirali, a drugi su bili prekriveni zemljom koju je

▲ Na konopu s transportnom vrećom

nanijela voda pa ih je bilo nemoguće pronaći. Temperatura koji stupanj iznad nule, po koja riječ pored vatre i spavanje na otvorenom. Ujutro novi pokušaj. Teo je krenuo prvi. Na rubu jame Stipe je upalio veliku vatru, a Sena je uzeo svoj stari plavo-zeleni ruksak i rekao mu: “E moj rusače, bija si svudi. Bija si na Triglavu i na Mt. Blancu, bija si na Kilimanjaru i u Andama. Ovo ti je zadnja akcija. Izdrži još ovo i možeš ići u penziju.” Krenuli smo za Teom u podzemni svijet. Lagano jedan za drugim, Krešo, Sena, Juki, zatim ja, Stipe, Deks i Božo posljednji. Do kasnih poslijepodnevni sati svi smo bili dolje. Dugi predah na dnu vertikale. Vlaga i hladnoća u prostoru neopisivih dimenzija. Spuštamo se dalje niz dugačku, kršljivu padinu ulazne dvorane. Zasigana lubanja životinje i uski vjetroviti prolaz u ogromni

podzemni kanal. Otvaraju se nova prostranstva, nema im kraja. Veliki kanjon, sitni smo kao mravi, mravi koji prolaze pored divovskih kamenih gromada što su se tko zna kada otkinuli i pali s nedohvatnih svodova dvorana. Pitam se: “Da li je moguće da je cijelu ovu veliku pukotinu u utrobi planine izdubila voda?” Sve što vidimo stvarano je tisućljećima. Poroznost krša omogućilo je nastajanje velikih šupljina u njemu. Kolika se voda tu nekada probijala! Prostor je toliki da se snopom električnog osvjetljenja ne mogu dobaciti ni do svoda, ni do susjednog zida kanjona. Male kamene piramide su nam putokaz što nas vodi prema dnu. Prečica, gazimo kroz vodu podno visokog zida što nestaje u visinama, penjemo se uz saljeve pa dalje niz kraljevstvo siga nestajemo sve dublje u podzemlju. Stižemo na rub još jedne provalije. Duboko ispod nas velika

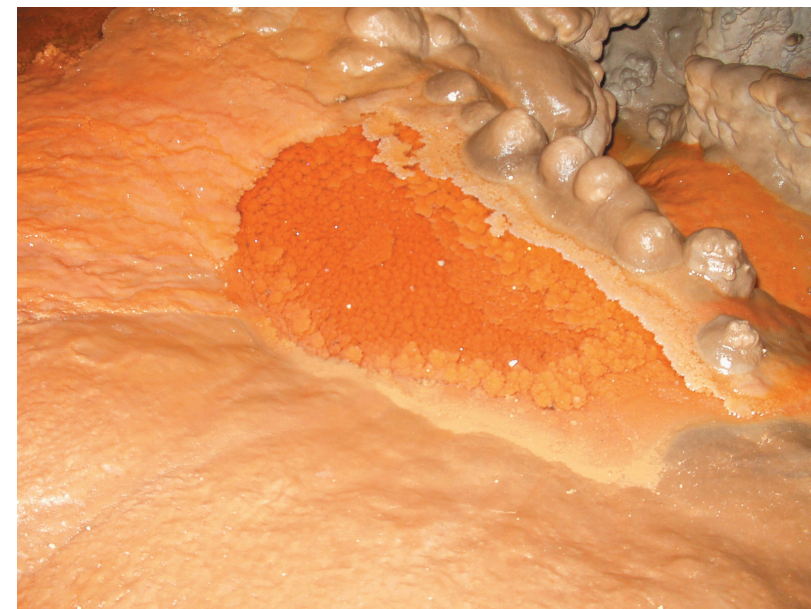
foto: Teo B.

tama Završne dvorane, trenuci krize, obeshrabreni smo. "Zar ponovno niz vertikalnu?" Bude se bezvoljnost, strepnja i strah, rađa se sumnja. "Da li ćemo moći ovo izgurati? Da li ćemo se uspjeti vratiti nazad i popeti uz 200-metarsku vertikalnu? Koliko nam je snage još ostalo?" Postavljamo užu i savladavamo i taj zadnji skok. I evo nas, jedan po jedan na dnu dvorane. Dubina je -410m. Lica su nam ozarena. U povijesti šibenske speleologije nitko se nikada ranije nije spustio na toliku dubinu. Vraća nam se snaga u tijelo i radost u dušu. Sa svih strana kao slapovi padaju tanki mlazovi vode što se udarajući po sigama rasprskavaju u tisuće bisernih kapi. Iz kamenica bljeskaju kristali i špiljski biseri. Sige su nevjerovatnih dimenzija. Dok radosno preskačemo preko saljeva, veselo nam se njišu bijele pletenice na crvenim kopicama. Sena iz torbe vadi iznenađenje. Snjeguljica i sedam patuljaka s bocom šam-

panjca slave podvig na dnu jame Munižabe. Uspjeh je veći s time što smo ovu zahtjevu i opasnu akciju sami osmislili i proveli u djelo. Naravno bez Tea i njegovog iskustva mali broj bi nas se odlučilo na ovaj spust. Prenio je na sve nas dio svoje hladnokrvnosti i ulio nam osjećaj sigurnosti. Od samog početka stvorio je atmosferu kao da ne idemo u ovakvu jame-tinu nego u neku malu bezazlenu jamicu. Njemu je ovo treći posjet ovoj velikoj pukotini Prije desetak godina pri istraživanju sustava Lukina jama – Trojama (-1392m) na Sj. Velebitu, speleo-ronioci Teo Barišić i pok. Zoran Stipetić-Patak izveli su špiljski uron u sifonu na dnu jame. Tada je taj uron na dnu Lukine jame predstavljao svojevrsan oblik svjetskog rekorda. Računajući od nižeg ulaza zaronili su na dubini od -1349m. Sa speleologom takvog iskustva spustili bi se i u podzemni pakao, a kamoli ne u jamu Munižabu.

S jamama je isto kao i s vrhovima. Kad se popneš na vrh planine ili spustiš na dno jame, tek si na pola puta. Treba se vratiti, a povratak je najčešće naporniji i uvijek opasniji. Iscrpljen si i gubiš koncentraciju, a želiš što prije izaći iz tog mračnog i nepoznatog svijeta. Tada se prave greške koje mogu biti kobne. Vraćam se nazad. Krećem se bizarnim prostorima podzemlja uživajući u svojoj usamljenosti. Negdje lijevo u tami je ulaz u veliki kanal što vodi do Bivka dubinskog pijanstva, Dvorane neutralizacije, Mliječne staze i daleke Čizmolovke. Već smo dugo u jami i nemamo vremena za ući i u taj labirint totalnog morfološkog ludila. Gubim se u Velikom

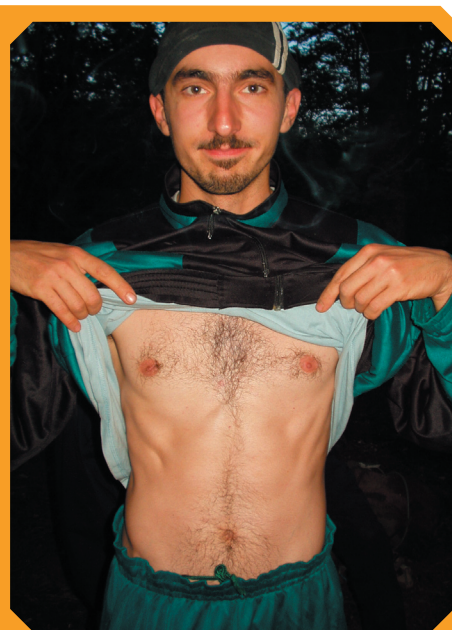
kanjonu i lutajući nailazim na nešto što me fasciniralo, Kanal kaskada. Zadivljen prizorom zaboravljam na umor i tjeskobu. Čujem glasove iz daljine. Penjem se uz padinu i pronalazim pravi smjer. U uskom prolazu vjetar kao da je jači nego prije. Ponovo sam u impresivnom

prostranstvu ulazne dvorane. Stipe je već na užetu. Vidim mu svijetlo karabitke u visini. Malo kruha i paštete, jedna tableta magnezija rastopljena u čaši tople vode, nadopunjena karabtkai spreman sam. Prekopčavam se na užu i krećem. Polica je beskonačno daleka. Kao da je trebala proći

cijela vječnost dok sam je dohvatio. Potpuno sam iscrpljen. U tri dana spavao sam šest sati. Iznad mene stoji dimnjak visok 120m. Moram ga savladati. Na jednom prelasku spita gornje uže me naglo odnese desno u stijene, a na drugom me odbaci na sredinu dimnjaka. Letim zrakom kao da sam u luna-parku. "Evo me na ljulji!", zaviknem. "Lipo te je viditi!", začujem Juki ispod sebe. Odjednom kroz 30-metarski otvor iznad sebe ugledam najpitomiji i najljepši prizor u zadnjih 20 sati. Dobri stari mjesec na nebu punom zvijezda. Mokar od znoja sve bliže sam otvoru i hladnoj planinskoj noći. Četiri kamena su poletjela u dubinu. Proletjela su pod nekim ludim kutovima. Zadnji na užetu raspemaju vertikalnu i primaju sve što pada odozgo. Sena je prvi i drugi kamen prešutio. Na treći je zaviknuo, a na četvrti "zabeštima-o". Taj posljednji ga je pogodio. Teo je 70 m iznad čuo udarac u meso. Srećom bio je mali

kamenčić. Pogodio ga je pravo u ruku. Novi šok, nešto od čega se ledi krv u žilama. Začuvši čudni šum iznad sebe, Sena je ugledao padajuće tijelo. Bio je siguran da je to Deks, a onda je prepoznao svoj stari zeleno-plavi ruksak. Gledao ga je kako nestaje u dubini iz koje nema povratka. Stari ruksak nije izdržao. Poginuo je dan prije odlaska u mirovinu. Pazeći da ne odvalim rahlo kamenje u gornjem dijelu jame, stižem do devijatora i ponovo zapinjem na njemu. Gasi mi se karabinka, palim električnu rasvjetu. Hvatam se za glatku granu stabla i nakon pet sati uspinjanja po užetu, posljednjim atomima snage grčevito se izvlačim iz vertikale. Napokon je gotovo. Uspio sam. Na istoku se rađa prvi nagovještaj srebrenog praskozorja. Izlazim gore kao pravednik oslobođen svih sumnji i svih strahova. Oko nogu mi lete slojevi kasno-jesenjeg lišća nošeni hladnim dahom nadolazeće zime, a u srcu mi odzvanjaju udari bisernih kapi iz tajanstvenih dubina

Ovo je trio fantastico iz drugog posjeta Munižabi s Velebitašima. Išlo se još dublje, radilo se "tuta forzza", koji kilogram manje, ali smješak (kiseli il' ne) još je uvijek tu...

VIJESTI

Prva šibenska speleološka škola održana je u vremenu od 15. 03. – 04. 05. 2003. u organizaciji HPK "Sv. Mihovil". Od 20 polaznika 19 ih je steklo naziv speleologa pripravnika nakon brojnih teorijskih predavanja uz projekcije dijapozitiva te 7 jednodnevnih i dvodnevnih izleta u razne speleološke objekte, kao npr. Topla pećina i Štriknica u kanjonu Čikole, Rudelićeva špilja kraj izvora rijeke Cetine, Jopićeva špilja kod Krnjaka itd. Voditelj škole je Teo Barišić, speleolog instruktor.

17. 12. 2003. održana je prezentacija HPK "Sv. Mihovil" u Katoličkom domu u Šibeniku na kojoj su brojni uzvanici i posjetitelji mogli vidjeti sve o planinarskim, speleološkim i ostalim aktivnostima Kluba.

U vremenu od 27. – 29. 02. 2004. održan je tečaj samospašavanja u speleologiji u organizaciji HPK "Sv. Mihovil" na kojem su sudjelovali i speleolozi iz Zagreba, Karlovca i Splita.

Želja speleologa je bila da Škola postane tradicionalna pa je tako i ove godine od 18. 03. – 09.05. održana Druga šibenska speleološka škola s 12 polaznika od kojih su 10 stekli naziv speleologa pripravnika. I ovu školu vodio je Teo Barišić, speleološki instruktor. Plan obje održane škole usklađen je s programom školovanja speleologa – pripravnika prihvaćenim od strane Komisije za speleologiju Hrvatskog planinarskog saveza.

Prvi put su Šibenčani sudjelovali na tečaju Hrvatske Gorske Službe Spašavanja i to na ljetnom tečaju na Mosoru od 07. – 15. 05. 2004. Šibensko – kninska županija je tako dobila 5 spašavatelja pripravnika: Mladena Vranjića, Ivicu Ninića, Marka Kundida, Natašu Smolić i Paška Celića.

Nakon tog tečaja organiziran je i ljetni tečaj za vodiče, također na Mosoru, u vremenu od 15. – 22. 05. Tečaj je završilo 6 članova HPK "Sv. Mihovil": Mate Protega, Branko Tetlo, Joso Gracin, Jurjana Radaljic, Zorana Baranović i Paško Celić.

09. 06. 2004. održana je Osnivačka skupština Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Šibenik.

Nakon jako uspješne speleo – godine (spuštanjima u Munižabu, u prosincu 2003. i veljači 2004. g.; ponor Pepelariću, u lipnju 2004. te brojnim drugim speleološkim objektima) speleolozi SO HPK "Sv. Mihovil" otkrili su u kolovozu 2004. otvor jame Kita Gaćešina na istoimenom velebitskom vrhu na Crnopcu. Zahvaljujući velikim naporima uspješni su se spustiti do oveće dvorane veličine 50 x 15 na dubini od 288m, no tijekom trećeg posjeta toj novootkrivenoj jami spustili su se i do 360 m. To je treći objekt po dubini u masivu velebitskog Crnopca i prva jama izvan dalmatinskog područja koju su istražili dalmatinski speleolozi. Istraživanje se nastavlja.

21. i 22. 08. 2004. održana je prva vježba HGSS Stanice Šibenik na Promini.

SJEĆANJE NA ZLATIBORA

Vlasta Čaleta – Jurić

U snježnom zagrljaju ćudljive Aconcaque, ispod samog vrha, 31. 01. 1999. tragično je nastradao naš dragi prijatelj i prvi predsjednik HPK "Sv. Mihovil", Zlatibor Prgin. Ponekad vrijeme ne donosi zaborav, pogotovo kad članovi Kluba, slijedeći njegove ideje poneku od njih i ostvare. Ovo je prvi broj našeg lista pa u njemu sjećanje na Zlatibora ima posebnu važnost. Šibenski planinarski svijet je njegovom smrću izgubio poznatog planinara i zaljubljenika u prirodu. Poštovao je iznad svega dostojanstvo čovjeka i po tome ga se sjećaju mnogi planinari, radni kolege, prijatelji iz gradskog orkestra, članovi Kluba dobrovoljnih davatelja krvi te prijatelji iz ratnih dana. Snagu i bogatstvo življenja naučio je već od malih nogu hodajući s roditeljima po Velebitu. Kao student postao je 1977. član PD "Kamenjak" iz Rijeke, nakon toga od 1985. – 1995. član PD "Kamenar" iz Šibenika, sve do osnivanja HPK "Sv. Mihovil" iz Šibenika krajem 1995. Osim velikog iskustva u planinarenju, uporno je savladao i alpinistički tečaj u Zadru, ispit iz padobranskog letenja u Zagrebu, osnove speleologije (logorovanje u Lukinoj jami 1995. na Velebitu), paraglidingom je letio iznad Promine i iznad šibenskih brda, a prvi je poletio i sa Svetog brda na Velebitu. Govorio je 4 strana jezika, a pjesmom i sviranjem gitare, uz istančan humor, često je zabavljao društva uz logorske vatre po Velebitu, Biokovu, Dinari, Mosoru, Kozjaku, Bjelolasici i drugim planinama. Njegovi snovi i putovi prema vrhu Aconcaque vodili su preko naših planina i dalje preko Triglava, Mont Blanca, Grossglocknera i Kilimanjara.

foto: Branko Tetlo

▲ Zlatibor Prgin, Aconcaqua

I kao što pjesnik kaže: "Prijatelj je vaše polje koje zasijavate s ljubavlju, a žanjete sa zahvalnošću. Kad se opraštate s prijateljem, ne žalostite se, jer što najviše volite u njemu može biti jasnije kad je odsutan, kao što je planinaru planina jasnija iz doline." Tek se stigavši do vrha Aconcaque počeo penjati. Živjeti i prijateljivati sa Zlatiborom značilo je vidjeti i osjetiti svakog dana ljubav prema istinskim vrijednostima kojima je oplemenio i naše živote. Zbog toga se ne opraštamo i uvijek kad ga spominjemo, kažemo mu: "Sretno i do viđenja na nekim novim visinama...!"

MUČIĆI

Mislim da vam ove slike i same sve govore, no ipak ćemo vam približiti i riječima sve to... U blizini našeg grada postoji na žalost i previše ovakvih mjesta koja su nam dana lijepa, čista i mirisna, a mi, nazovi ljudi, ipak od njih uspijemo napraviti ovo što vidite, jedno veliko SMEĆE i SRAMOTU! Slikali smo Mučiče, maleno mjesto gdje smo znali otići trčati, šetati pse, ali i raditi u vinogradima...sve to sad više i nije toliki gušt... Pogledajte ovo i pokušajte zavoljeti ono što nam život daje.

